

**Силабус курсу «Антична література»
2020-2021 навчального року**

Назва курсу	Антична література
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі курсу	Тарасюк Я. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	yaryna.tarasyuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	онлайн-консультації електронною поштою
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс є першою частиною загальнофакультетського курсу «Історія світової літератури», розрахованого на чотири семестри.
Коротка анотація курсу	Антична культура є однією з важливих підвалин при створенні літератури Західної Європи. Кожна нова епоха у розвитку західноєвропейської літератури в той чи інший спосіб звертається до античності, до її світоглядних концепцій, літературних розробок (художніх засобів, жанрів, стилістичних форм, міфологічних образів). Курс висвітлює основні віхи античної літератури, її зв'язок з суспільними явищами, її літературні знахідки та світоглядні концепції, які поруч з народною творчістю стали основою західноєвропейської літератури.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – ознайомити студентів з передумовами виникнення античної цивілізації, її історичним значенням для розвитку західноєвропейської культури; розглянути жанрово-видову систему античної літератури (походження, структуру, стилістику), що лягла в жанрову систему західноєвропейської літератури; розвинути практичні навички аналізу літературного процесу в контексті соціально-політичної ситуації та філософських ідей того часу.
Література для вивчення дисципліни	Навчальні посібники 1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Кун М. А. Легенди та міфи стародавньої Греції. Пер. з рос. – Х., 2008. 3. Антична література. Хрестоматія. Упор. Білецький І. О. – К., 1968. 4. Словник античної міфології. Укл. Козовик І. Я., Пономарів О. Д. – К., 1989. 5. Антична література. Хрестоматія. ч.1. Давня грецька поезія в перекладах і переспівах. Упорядник Маслюк В. П. – К., 1994. 6. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах. Хрестоматія. – Львів, 2000. 7. Михед Т. В., Якубіна Ю. В. Антична література. Греція. Рим. – Хрестоматія. – Київ, 2006. Художні тексти 1. Гомер. Одиссея. Пер. Б. Тена. – Х.: Фоліо, 2001.

	2. Гомер. Іліада. Пер. Б. Тена. – Х.: Фоліо, 2008. 3. Гесіод. Роботи та дні. У кн. : Антична література. Хрестоматія. Упор. Білецький І. О. – К., 1968. 4. Гесіод. Теогонія. Пер. І. Франка. – Режим доступу: http://www.yatran.com.ua/articles/316.html 5. Езоп. Байки. Пер. Ю. Мушака. У кн. : Антична література. Хрестоматія. Упор. Білецький І. О. – К., 1968. 6. Есхіл. Трагедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори. – К., 1990. 7. Софокл. Трагедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори. – К., 1989. 8. Евріпід. Трагедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори. – К., 1993. 9. Есхіл. Софокл. Евріпід. Давньогрецька трагедія. – К., 1986. 10. Аристофан. Комедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори, В. Свідзинського. – К., 1980. 11. Геродот. Історія: в 9 кн. Пер. О. Білецького. – К., 1998. 12. Аристотель. Поетика. Пер. Б. Тена. – К., 1967. 13. Платон. Діалоги. Пер. Й. Кобіва та ін. – К., 1999. 14. Менандр. Відлюдник. Пер. А. Содомори. – Львів, 1962. 15. Лонг. Пастуша повість про Дафніса та Хлою. – К., 1936. 16. Античний театр. Укл. Пашенко В. І. – К., 2001. 17. Лукрецій. Про природу речей. Пер. А. Содомори. – К., 1988. 18. Вергілій. Енеїда. Пер. М. Білика. – К., 1972. 19. Горацій. Твори. Пер. А. Содомори. – К. 1982. 20. Овідій. Метаморфози. Пер. А. Содомори. – К., 1985. 21. Апулей. Метаморфози, або Золотий Осел. – Пер. Ю. Цимбалюка, Й. Кобіва. – К., 1982. 22. Федр. Байки. – Пер. В. Літвінова. – К., 1986.
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	3 кредити ECTS, 90 годин: лекції – 32 год., самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент набуває – знань про особливості формування античної культури і літератури, її значення та вплив для формування та розвитку західноєвропейської літератури; ключові етапи розвитку античної літератури, її провідних представників та специфіку їхньої творчості; формування основних жанрів та їхні ознаки. – вміння аналізувати історичний та соціокультурний контекст античної літератури, порівнювати різні етапи літературного розвитку, аналізувати художні твори, застосовуючи різні літературознавчі підходи (культурно-історичний, генеалогічний)
Ключові слова	Античність, еллінізм, міф, героїчний епос, дидактичний епос, декламаційна лірика, пісенна лірика, театр, трагедія, комедія, драма сатирів, олександрійська поезія, новоаттична комедія, порівняльні життєписи, літератури республіки, література імперії, паліата, тогата, риторика, золотий вік римської літератури, література пізньої імперії.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Тема 1. Значення античної літератури. Тема 2. Давньогрецька література. Періодизація. Давньогрецька міфологія.

	Тема 3. Гомерівський епос. Післягомерівський епос. Тема 4. Давньогрецька лірика 7-6 ст. до н.е. Тема 5. Давньогрецький театр. Давньогрецька трагедія. Тема 6. Творчість Есхіла. Творчість Софокла. Творчість Евріпіда. Тема 7. Давньогрецька комедія. Творчість Аристофана. Тема 8. Давньогрецька проза класичного періоду. Тема 9. Елліністичний період давньогрецької літератури. Тема 10. Римський період давньогрецької літератури. Тема 11. Значення римської літератури. Періодизація. Тема 12. Римський театр. Римська комедія. Тема 13. Література часів громадянських воєн. Тема 14. Римська література золотого віку. Тема 15. Римська любовна елегія. Творчість Овідія. Тема 16. Римська література пізньої імперії. Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція, дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • письмові роботи: максимальна кількість балів – 70 • контрольні тести: максимальна кількість балів – 30 Підсумкова максимальна кількість балів – 100 Письмові роботи: студенти виконують 7 тематичних письмових робіт описового типу для розвитку навичок аналізу художніх текстів, а також 2 модульні контрольні роботи для контролю засвоєних знань. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі, та бали підсумкового тестування.
Питання до заліку.	1. Особливості античної літератури. Періодизація. 2. Давньогрецька міфологія, періоди формування, міфологічні цикли. 3. Епічні поеми Гомера. 4. Дидактичний та генеалогічний епос.

	5. Післягомерівський епос. 6. Класичний період розвитку давньогрецької літератури. 7. Давньогрецька лірика: жанрова різноманітність, представники. 8. Зародження драматичних жанрів. 9. Особливості формування та еволюція давньогрецької трагедії. 10. Аналіз однієї з трагедій на вибір. 11. Аттічна комедія. 12. Розвиток прозових жанрів. 13. Александрійська поезія. 14. Аполлоній Родоський. «Аргонавтика». 15. Нова аттична комедія. Менандр. 16. Давньогрецький роман. Лонг «Дафніс і Хлоя». 17. Сатира Лукіана. 18. «Порівняльні життєписи» Плутарха. 19. Особливості формування римської літератури. Періодизація. 20. Рання римська література. 21. Розвиток театру, основні драматичні жанри. 22. Творчість Плавта та Теренція. 23. Творчість Лукреція. «Про природу речей». 24. Римське красномовство. Ціцерон. 25. Золота доба римської літератури. 26. Значення творчості Вергілія. 27. Любовна лірика Овідія. 28. Творчість Горація. 29. Філософія та художня творчість Сенеки. 30. Сатира пізньої імперії. «Золотий осел» Апулея.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1 / 2020 / 2 год.	Тема 1. Загальна характеристика античної літератури. 1. Особливості античної літератури. 2. Значення античної літератури для формування західноєвропейської літератури 3. Періодизація.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001.		
2 / 2020 / 2 год.	Тема 2. Значення давньогрецької літератури. Періодизація.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001.	Есе № 1. Давньогрецька міфологія в	

	Давньогрецька міфологія. 1. Формування давньогрецької літератури. 2. Періодизація. 3. Давньогрецька міфологія. Основні цикли. 4. Феномен героя.		2. Кун М. А. Легенди та міфи стародавньої Греції. Пер. з рос. – Х., 2008. 3. Словник античної міфології. Укл. Козовик І. Я., Пономарів О. Д. – К., 1989.	сучасному світі.	
3 / 2020 / 2 год.	Тема 3. Гомерівський епос. Післягомерівський епос. 1. Формування героїчного епосу. 2. Ключові риси героїчного епосу. 3. Гомер. Гомерівське питання. 4. «Іліада». 5. «Одіссея». 6. Дидактичний епос. Гесіод «Роботи і дні». 7. Генеалогічний епос. Гесіод «Теогонія».	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Гомер. Одиссея. Пер. Б. Тена. – Х., Фоліо, 2001. 3. Гомер. Іліада. Пер. Б. Тена. – Х., Фоліо, 2008. 4. Гесіод. Роботи та дні. У кн. : Антична література. Хрестоматія. Упор. Білецький І. О. – К., 1968. 5. Гесіод. Теогонія. Пер. І. Франка. – Режим доступу: http://www.yatran.com.ua/articles/316.html	Письмова робота № 2. Гомер. «Іліада».	
4 / 2020 / 2 год.	Тема 3. Давньогрецька лірика 7-6 ст. до н.е. 1. Походження лірики. 2. Види лірики. Декламаційна лірика та її жанри, представники. 3. Пісенна лірика. Сольна лірика. Сапфо. Алкей. Анакреонт. 4. Хорова лірика, її жанри.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Антична література. Хрестоматія. Упор. Білецький І. О. – К., 1968.	Есе № 3. Аналіз поезії Сапфо або Алкея на вибір.	
5 / 2020 / 2 год.	Тема 4. Давньогрецький театр. Давньогрецька трагедія. 1. Витоки давньогрецького театру. 2. Драма сатирів. 3. Трагедія: особливості, риси,	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Аристотель. Поетика. Пер. Б. Тена. – К., 1967.		

	структура, представники.				
6 / 2020 / 2 год.	Тема 5. Творчість Есхіла. Творчість Софокла. Творчість Евріпіда.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Есхіл. Трагедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори. – К., 1990. 3. Софокл. Трагедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори. – К., 1989. 4. Евріпід. Трагедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори. – К., 1993. 5. Есхіл. Софокл. Евріпід. Давньогрецька трагедія. – К., 1986.	Есе № 4. Аналіз трагедії на вибір.	
7 / 2020 / 2 год.	Тема 6. Давньогрецька комедія. Творчість Аристофана.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Аристотель. Поетика. Пер. Б. Тена. – К., 1967. 3. Античний театр. Укл. Пащенко В. І. – К., 2001. 4. Аристофан. Комедії. Пер. Б. Тена, А. Содомори, В. Свідзинського. – К., 1980.		
8 / 2020 / 2 год.	Тема 7. Давньогрецька проза класичного періоду. 1. Красномовство. 2. Історіографія. 3. Філософія.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Геродот. Історія: в 9 кн. Пер. О. Білецького. – К., 1998. 3. Платон. Діалоги. Пер. Й. Кобіва та ін. – К., 1999.	Письмова робота № 5. Конспект «Поетики» Аристотеля (додатково).	
9 / 2020 / 2 год.	Тема 8. Елліністичний період давньогрецької літератури. 1. Особливості періоду. 2. Александрійська поезія. 3. Нова комедія.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Антична література. Хрестоматія. ч.1. Давня грецька поезія в перекладах і переспівах. Упорядник Маслюк В. П. – К., 1994. 3. Менандр. Відлюдник. Пер. А. Содомори. – Львів, 1962.		

10 / 2020 / 2 год.	Тема 9. Римський період давньогрецької літератури. 1. Особливості періоду. 2. Творчість Лукіана. 3. Творчість Плутарха. 4. Пізньогрецький роман.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Лонг. Пастуша повість про Дафніса та Хлою. – К., 1936.		
11 / 2020 / 2 год.	Тема 10. Значення римської літератури. Періодизація. 1. Формування римської літератури. 2. Римська міфологія. 3. Перші римські поети.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Михед Т. В., Якубіна Ю. В. Антична література. Греція. Рим. – Хрестоматія. – Київ, 2006.		
12 / 2020 / 2 год.	Тема 11. Римський театр. Римська комедія. 1. Народні основи римського театру. 2. Вплив давньогрецької комедії. 3. Основні риси комедії. 4. Творчість Плавта. 5. Творчість Теренція.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Античний театр. Укл. Пащенко В. І. – К., 2001. 3. Плавт. Горщик. Амфітріон. 4. Теренцій. Свекруха.	Письмова робота № 6. Аналіз комедії Плавта або Теренція на вибір.	
13 / 2020 / 2 год.	Тема 12. Література часів громадянських воєн. 1. Неотерики. 2. Лукрецій. 3. Римське красномовство. Ціцерон.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах. Хрестоматія. – Львів, 2000. 3. Михед Т. В., Якубіна Ю. В. Антична література. Греція. Рим. – Хрестоматія. – Київ, 2006. 4. Лукрецій. Про природу речей. Пер. А. Содомори. – К., 1988.		
14 / 2020 / 2 год.	Тема 13. Римська література золотого віку. 1. Основні принципи літератури ранньої імперії.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Михед Т. В., Якубіна Ю. В. Антична література. Греція.	Письмова робота № 7. Римська література золотого віку.	

	2. Творчість Вергілія. 3. Творчість Горація.		Рим. – Хрестоматія. – Київ, 2006. 3. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах. Хрестоматія. – Львів, 2000. 4. Вергілій. Енеїда. Пер. М. Білика. – К., 1972. 5. Горацій. Твори. Пер. А. Содомори. – К., 1982.		
15 / 2020 / 2 год.	Тема 14. Римська любовна елегія. Творчість Овідія. 1. Ретроспектива елегійного жанру. 2. Особливості римської елегії. 3. Творчість Овідія.	лекція	1. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. – К., 2001. 2. Овідій. Метаморфози. Пер. А. Содомори. – К., 1985.		
16 / 2020 / 2 год.	Тема 15. Римська література пізньої імперії. 1. Жанрові особливості. 2. Сенека. 3. Сатира. 4. Творчість Апулея.	лекція	1. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. – К., 2001. 2. Апулей. Метаморфози, або Золотий Осел. – Пер. Ю. Цимбалюка, Й. Кобіва. – К., 1982.	Письмова робота № 8. Аналіз одного з листів Сенеки із «Моральних листів до Луцилія» на вибір.	